

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра німецької мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____

Н. І. Василькова

31 серпня 2016 р.

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ

ПРАКТИКИ у ВНЗ

Ступінь магістра

Галузь знань 0203 Гуманітарні науки

035 Філологія

Код та найменування спеціальності

035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

Предметна спеціалізація

Німецька мова і література

Освітня програма

Факультет іноземної філології

2016 – 2017 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Кирилюк Світлана Василівна, ст. викладач кафедри німецької мови і літератури, кандидат філологічних наук.

Програму схвалено на засіданні кафедри німецької мови і літератури
Протокол від «23» серпня 2016 року № _1_

Завідувач кафедри німецької мови і літератури _____ (Майстренко М.І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «28» серпня 2016 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Васіна І.В.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «29» серпня 2016 року № 11
Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Василькова Н. І.)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Миколаївським національним університетом ім. В.О. Сухомлинського

Вступ

Виробнича практика студентів у ВНЗ спеціальності 035 Філологія є невід’ємною складовою частиною професійної підготовки фахівців, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр». Практика проводиться в умовах, максимально наближених до реальних майбутньої професійної діяльності. Виробнича практика дозволяє студентам-магістрам детальніше ознайомитися з системою теоретичної та практичної підготовки викладачів в університеті та спробувати себе в ролі викладача вищого навчального закладу.

Тривалість практики 4 тижня.

У процесі практики студентам надається можливість спостерігати за індивідуальним стилем викладання досвідчених викладачів, ознайомитися та спробувати на практиці нові методи та прийоми роботи в студентській аудиторії, а також дізнатися про можливості використання нових інформаційних технологій в процесі підготовки викладачів у ВНЗ.

Практика передбачає безперервність та послідовність і є логічним продовженням професійної підготовки студента-магістра в університеті, що розпочинається навчальною педагогічною практикою на попередніх курсах.

Практика систематизує та поглиблює знання про методіку підготовки викладачів; сприяє формуванню особистого стилю викладання, об’єктивній оцінці своїх можливостей, застосуванню різноманітних методів та прийомів навчання, сучасних педагогічних технологій, а також спонукання студентів-практикантів до подальшої активності та самостійності в набутті професійних, перцептивних, проектувальних, адаптивних, організаційних та пізнавальних умінь.

Програма виробничої практики є основним навчально-методичним документом для студентів та керівників практики від навчального закладу.

ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Базою виробничої практики студентів у ВНЗ є кафедра німецької мови і літератури.

Кафедра німецької мови і літератури має досвідчений професорсько-викладацький склад та володіє достатньою методичною базою для того, щоб забезпечити якісну підготовку фахівців за профілем, і таким чином відповідає програмним вимогам практики.

МЕТА ПРАКТИКИ

Виробнича практика студентів у ВНЗ спеціальності 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно) спрямована на формування професійно-особистісних якостей, необхідних викладачеві вищого навчального закладу, узагальнення та систематизацію професійних знань та навичок, розвиток уміння застосовувати набуті знання в умовах реального процесу навчання, а також на вивчення та апробацію інноваційних методів та прийомів викладання у вищому навчальному закладі.

Основною метою виробничої практики є методична підготовка студентів до виконання роботи викладача німецької мови, практики усного та писемного мовлення, інших дисциплін циклу професійної та практичної підготовки.

ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ:

- Ознайомлення студентів з програмою підготовки викладачів у ВНЗ: аналіз програм з основних курсів та спецкурсів;
- формування в студентів-магістрантів професійно-ціннісних якостей особистості викладача: професійної компетенції, творчого підходу під час підготовки до проведення практичних занять зі студентами;
- поглиблення теоретичних знань з методики викладання німецької мови в вищій школі;

- вивчення студентами-магістрантами передового досвіду роботи викладачів університету (підбір та аналіз експериментального та теоретичного матеріалу для виконання навчально-дослідних, науково-дослідних робіт та подальшої професійної діяльності);
- оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів, призначених для використання при підготовці фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня "бакалавр";
- формування практичних навичок і розвиток умінь для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру в якості асистента чи викладача, необхідних викладачеві німецької мови;
- вивчення передового практичного досвіду;
- розвиток умінь організації основних форм навчання в вищій школі, застосування сучасних технологій і методів, що сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності студента;
- формування навичок професійного й педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- виховання в магістрантів морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю професійної діяльності, потреби в самоосвіті;
- розвиток професійно значущих якостей особистості;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності;
- проведення експерименту для написання випускної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня "Магістр".

У цілому зазначені завдання спрямовані на отримання студентами відповідного досвіду роботи викладача ВНЗ, на поглиблення теоретичних знань та розвиток практичних умінь для розв'язання певних проблем, пов'язаних з ефективною викладацькою діяльністю.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Кредит 1. Ознайомлення зі структурою та змістом навчальних планів I, II, III та IV курсів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія* (Мова і література (німецька)), 014.02 Середня освіта (Мова і література (німецька)), 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), робочих програм та вимог до організації та проведення практичних (семінарських) занять у вищому навчальному закладі.

Самостійна робота:

Ознайомлення з принципами управління діяльністю факультету іноземної філології, кафедри німецької мови і літератури;

Відвідування занять провідних викладачів кафедри німецької мови і літератури з подальшим їх аналізом;

Спостереження за навчальним процесом з дисциплін філологічного циклу;

Участь у роботі засідань кафедри німецької мови і літератури;

Робота з науково-методичною літературою.

Кредит 2. Проведення семінарських, практичних і лабораторних занять.

Самостійна робота:

Підготовка навчально-методичних матеріалів до семінарських, практичних, лабораторних занять студентів;

Використанням нового педагогічного досвіду, нових методик викладання німецької мови;

Робота з науково-методичною літературою.

Кредит 3. Вивчення особливостей використання новітніх інформаційних технологій при навчанні німецької мови та літератури у ВНЗ.

Самостійна робота:

Підготовка навчально-методичних матеріалів до практичних занять з урахуванням інноваційних педагогічних технологій.

Відвідування занять своїх однокурсників з подальшим їх аналізом;

Робота з науково-методичною літературою.

Кредит 4. Організація та проведення самостійної роботи у ВНЗ.

Самостійна робота:

Вимоги до організації та проведення самостійної роботи в умовах кредитної системи у вищому навчальному закладі;

Ознайомлення з наявними на кафедрі наочними посібниками, методичною літературою до самостійної роботи студентів;

Складання завдань для організації самостійної роботи студентів;

Робота з навчально-методичною літературою.

Кредит 5. Проведення підсумкового контролю, проведення тестового контролю студентів.

Самостійна робота:

Складання завдань для проведення поточного та підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю з німецької мови;

Розробка дидактичних матеріалів, слайдів;

Проведення контролю знань (власні розробки контрольних робіт, питань до модульної атестації);

Робота з навчально-методичною літературою.

Тема 6. Виховна робота в студентському колективі. Форми та методи організації й проведення виховної роботи зі студентами вищої школи.

Самостійна робота:

Ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи факультету іноземної філології та кафедри німецької мови і літератури;

Участь у виховній роботі в студентському колективі, виконання доручень куратора академічної групи;

Участь у профорієнтаційній роботі;

Участь у організації та проведенні організаційно-виховних заходів кафедри німецької мови і літератури;

Підготовка доповіді про результати проходження виробничо-асистентської практики для підсумкової конференції.

На виробничу практику відводиться 180 годин/6 кредитів ECTS.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів під час асистентської практики

	КД 1	КД 2	КД 3	КД 4	КД 5	КД 6	Загальний бал
1.	50- 100	50- 100	50- 100	50- 100	50- 100	50- 100	600

Форма підсумкового контролю успішності проходження виробничої практики

- Формою підсумкового контролю успішності з виробничої практики є залік.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

Підсумки практики підводяться на заключній науково-методичній конференції, під час якої студенти складають залік. Окрім того, студенти письмово звітують в індивідуальному щоденнику, надають відповідну звітну документацію та беруть участь у підсумковій конференції в університеті.

Студент, який не виконав програму практики, отримав незадовільний відзив від методиста/групового керівника або незадовільну оцінку при складанні заліку, відраховується з університету.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

До заключної науково-методичної конференції студентам необхідно надати таку звітну документацію:

1. Індивідуальний план практики.
2. Характеристику роботи студента під час практики від методиста та групового керівника, що містить дані про ступінь підготовки студента,

якість виконаних робіт, ставлення до роботи, рекомендації.

3. Щоденник практики, що повинен містити назви проведених занять, відгук групового керівника.

4. Конспекти двох проведених залікових занять з предметів, що викладаються кафедрою німецької мови і літератури.

5. Конспект одного проведеного кураторського заняття.

Критерії оцінювання результатів виробничої практики

Оцінка «відмінно»:

- наявність звіту, який подано у встановлений термін, та щоденника практики;
- наявність конспектів двох залікових занять з дисциплін, що викладаються кафедрою німецької мови і літератури, які оцінено на «відмінно» методистом від кафедри;
- наявність конспекту або сценарію кураторської години, які оцінено на «відмінно» методистом від кафедри;
- всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати й творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності;
- оцінка «відмінно» в характеристиці групового керівника на роботу студента-практиканта;
- вияв творчих здібностей, ініціативності під час підготовки та проведення практичних занять з дисциплін, що викладаються кафедрою німецької мови і літератури.

Оцінка «добре»:

- наявність звіту, який подано у встановлений термін, та щоденника практики;
- наявність конспектів двох залікових занять з дисциплін, що викладаються кафедрою німецької мови і літератури, які оцінено на «добре» методистом від кафедри;
- наявність конспекту або сценарію кураторської години, які оцінено на

«добре» методистом від кафедри;

- всі завдання практики виконано в неповному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності;
- оцінка «добре» в характеристиці групового керівника практики на роботу студента-практиканта.

Оцінка 3 «задовільно»:

- неохайність та помилки в звіті та щоденнику практики, несвоєчасність подання звітної документації;
- наявність конспектів двох залікових занять з дисциплін, що викладаються кафедрою німецької мови і літератури, які оцінено на «задовільно» методистом від кафедри;
- наявність конспекту або сценарію кураторської години, які оцінено на «задовільно» методистом від кафедри;
- всі завдання практики виконано, але допущені численні помилки;
- задовільна оцінка в характеристиці групового керівника практики.

Оцінювання проведених занять під час виробничої практики здійснюється згідно з вимогами до організації та проведення заняття:

1. Цілеспрямованість заняття:

- тема заняття, тип;
- цілі заняття (практична, загальноосвітня, розвивальна, виховна);
- відповідність заняття виховним цілям.

2. Структура та зміст заняття:

- фіксація етапів заняття та їх послідовність;
- відповідність прийомів навчання основним цілям навчання;
- раціональність співвідношення тренувальних та мовленнєвих вправ;
- характеристика допоміжних засобів навчання, їх доцільність та ефективність;

- розвивальна, виховна, загальноосвітня цінність мовленнєвого матеріалу заняття та вправ.

3. Активність студентів на занятті:

- основні форми взаємодії викладача та студентів, поетапність та послідовність;
- прийоми стимуляції мовленнєвої та розумової активності студентів.

4. Мовленнєва поведінка викладача:

- відповідність мовлення викладача мовленнєвим нормам, її адаптації до рівня мовленнєвої підготовки студентів до вимог програми;
- ступінь володіння виразами аудиторного вжитку;
- чіткість та доступність формулювання викладачем завдань;
- доцільність використання рідної мови викладачем на заняттях;
- співвідношення мовлення викладача та студентів на занятті.

5. Результативність заняття:

- чому навчилися студенти на занятті;
- відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям;
- об'єктивність та мотивація виставлених викладачем оцінок.

При оцінці враховується звіт про практику та характеристика роботи студента методистом і груповим керівником.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. -К.: Світ, 2004- 147 с.
2. Загвязинский В. И., Атаханов Р. Методология и методика дидактического исследования / В. И. Загвязинский, Р. Атаханов. - М.: Академия, 2005. - 208 с.
3. Маслыко Е.А. Настольная книга преподавателя иностранного языка. - Минск: Высшая школа, 2001.
4. Методичні рекомендації до складання навчальних програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів / Уклад. В. П. Головенкін. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К.: ІВЦ "Видавництво «Політехніка»", 2006. - 20 с.
5. Методичні рекомендації щодо розробки та застосування рейтингових систем оцінювання успішності студентів з навчальних дисциплін / Уклад. В.П. Головенкін. - Вид. 2-ге, виправл. і доповн. - К. : Нац. техн. ун-т України «Київ, політех. ін-т», 2008. - 20 с.
6. Ніколаєва С.Ю. та інші. Ступенева система освіти в Україні та система навчання іноземних мов. - К.: Ленвіт, 1996 (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 1).
7. Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови в вищих навчальних закладах. / Під ред. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 1997 (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 2(4)).
8. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу в вищих навчальних закладах. /Під ред. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 1996. (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 2)
9. Сучасна технологія навчання іншомовного спілкування. / Під ред. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 1997 (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 1(3))